

**Minuta
ședinței GTL Controlul Tuberculozei**

Numărul d/o al ședinței din anul 2019 -3

Data, ora ședinței: 09.07.2019, 11.00

Locul ședinței: Sala de ședințe -IFP

Participanții la ședință:

• Membrii GTL:

1. Sofia Alexandru, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie
2. Valentina Vilc, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie, PNCT
3. Victoria Petrica, RP IP UCIMP DS
4. Rita Seicaș, RP Centrul PAS
5. Liliana Gherman -Fundatia SOROS Moldova
6. Laura Țurcanu, Agenția Națională pentru Sănătate Publică
7. Diana Noroc, Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM)
8. Tatiana Gulpe, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie
9. Andrei Corlateanu, IMSP IFP
10. N. Caras - coordonator departamental in TB, ANP
11. Lilian Severin, Platforma națională a ONG-uri active în controlul TB
12. Oxana Rucsineanu - ONG SMIT
13. S. Doltu - AO AFI

Alții:

1. S. Stratulat - secretariat CNC
2. S. Gherman- Director financiar Centrul PAS
3. N. Ivanov- departament finanțe, UCIMP

Absenți:

1. Daniela Demiscan, MSMPS
2. Svetlana Popovici, Spitalul Dermatologie și Maladii Comunicabile
3. Cristina Albul, Spitalul de Ftiziopneumologie, Bender / Program teritorial TB, regiunea de Est.- in concediu
4. Stela Gheorghiuță, Organizația Mondială a Sănătății

Agenda ședinței:

1. Deficitul bugetar în realizarea grantului național TB în 2018, urmare a diferenței de curs valutar și identificarea soluțiilor pentru acoperirea deficitului. Raportor: Rita Seicaș, Centrul PAS;
2. Raportul de analiză al bugetului PNCT de Curatio
3. Diverse.

Dna S. Alexandru a moderat ședința în calitate de președinte al GTL. Din 17 membri permanenți ai GTL, 3 persoane nu sunt prezente. Cu acest co-raport se asigură un cvorum pentru a organiza și lua decizii de către cei prezenți.

Subiectul discutat:	Context & dezbateri (opțiuni/proponeri din partea participanților):
1. Deficitul bugetar în realizarea grantului național TB în 2018, urmare a diferenței de curs valutar și identificarea soluțiilor pentru acoperirea deficitului	<p>1. R Seicaș a reiterat informația prezentată la ultima ședință CNE, unde s-a prezentat date despre debursare și provocări ale anului 2018, care a dus la un deficit bugetar, format urmare al schimbărilor în regulile de contractare din partea FG, și anume s-a trecut la contractare în valuta țării (lei MD). În același timp FG a indicat un curs de referință pentru valuta EUR, și USD, care a fost folosit ca bază la elaborarea și semnarea contractelor cu prestatorii de servicii locali (SR și SSR, Centre Comunitare, consultanți etc). La 01/06/2019 deficitul bugetar pentru 2018 și 5 luni din 2019 este de 223 mii EUR.</p> <p>În procesul implementării grantului, la efectuarea plăților faptice, cursul de schimb în EUR/lei MD a fost unul mai mic decât cel din documentul semnat cu FG, ceea ce a generat un deficit bugetar. Aceasta situație a fost anticipată de PAS, la etapa de semnare a grantului fiind exprimat riscul în discuții cu FG. Ulterior au fost anunțuri, mesaje, skype call pe acest subiect intense din toamna 2018. FG a recomandat de a discuta acest subiect cu LFA, însă nici LFA nu a propus o soluție. În rezumatul comunicărilor cu FG, în aprilie 2019, FG a estimat un alt curs de referință lei MD/ EUR: de la 21,767181 lei MD/ EUR la 19,6490, în baza datelor statistice despre co-raportul de curs valutar pentru 3 luni din 2018. Modificările în contractele semnate cu SR, Centre Comunitare au fost lansate odată ce s-a obținut un nou curs de valuta oficial comunicat de FG, după verificările LFA. De exemplu pe contractarea pentru suport motivațional se estimează diminuarea de buget care nu ar acoperi cca 5- pachete, cumulativ per luna ori cca 330 pentru 6 luni pentru toate ambele liniile. A exprimat îngrijorările ca modificarea costurilor și bugetelor din contract, ar putea determina calitatea și volumul pachetului de servicii oferite pacienților cu TB de ONG, SR, echipele din Centre Comunitare.</p>

S. Gherman A menționat că în comunicarea cu FG au fost propuse o serie de opțiuni de soluții pentru micșorarea deficitului bugetar așa ca: 1) reducerea activităților 2) modificare cursului valutar EUR/ lei MD de referință, 3) abordări mixte, 4) acoperirea deficitului de buget de către FG, prin elaborarea de reglementări/ mecanisme corespunzătoare, precum sunt proceduri aplicate de FG, în caz că țările înregistrează economii. A anunțat că prin aplicarea unui nou curs de referință EUR/ lei MD, aprobat de FG începând cu 01/07/2019, se estimează acoperirea deficitului curent al bugetului în sumă de 184 800 EUR, până la 31/12/2019.

L. Gherman A informat despre potențialele probleme care pot fi, odată ce echipele din SSR au semnat contracte de muncă cu mențiunea că retribuirea muncii este în lei MD. Orice modificări care ar fi ca rezultat al schimbării cursului de referință duce la modificarea valorii inițiale al salariului. Corespunzător ne-am putea confrunța cu conflicte legate de contractele de muncă, dacă și sunt semnate în cadrul grantului, și va prevala legislația națională privind munca. Rata se poate micșora zilnic. O altă amenințare se referă la calitatea serviciilor prestate ulterior, lista de sarcini. Ca exemplu – bugetul total pentru combustibil se va micșora, în același timp crește prețul pentru benzină și în final vor fi mai puține resurse pentru ca echipele din ONG să-și realizeze atribuțiile asumate. Una din propuneri ar fi ca să păstrăm contractele semnate cu SR fără a interveni și modifica, dar de optat pentru identificarea sumelor adiționale la CNAM, precum sunt acoperite unele intervenții din partea ONG în domeniul HIV ori de alte opțiuni. Ori RP UCIMP are economii care s-ar putea redirecționa. Mai mult ca atât este necesar de menționat că este adresat țării de către FG un mesaj oficial prin care se informează suma adițională 1,2 mln EUR oferite de FG pentru TB grantul curent al țării. Nu cunoaștem pentru ce a fost solicitată această sumă, cum s-a ajuns la această sumă. În același timp este necesar de a ține cont de above allocation și prioritățile incluse în această listă de țară și prioritățile evidențiate în această lista de Above Allocation.

V. Petrica a menționat că 1,2 mln EU au fost acordate de FG pentru modulul MDR TB, pentru medicamentele și dispozitive medicale pentru tratamentul și diagnostică al MDR TB. Suma această vine în completarea grantului gestionat de UCIMP pe componenta TB prin decizia din septembrie 2018. L. Gherman a adresat întrebarea dacă sunt identificate economii de la procurarea de medicamente antituberculoase.

O. Rucsuneanu a menționat despre limitele de buget pentru medicamente anti TB și suma adițională va acoperi necesitatea de medicamente.

S. Gherman a întrebat dacă 1,2 mln EUR sunt acordați pentru a acoperi deficitul pe medicamente anti TB la RP UCIMP, format în grantul curent.

V. Petrica a menționat că RP UCIMP nu are deficit bugetar, deoarece procurările de medicamente sunt în valută internațională (EUR, US Doll).

L. Gherman a propus să se explice situația formată FG și îngrijorările țării referitor la deficitul de buget format, urmare al trecerii la contractare în valuta națională la cererea FG, și trecerea acestei povări pe seama țării. Ar fi rațional de a notifica FG despre problemele legate de schimbarea modului de gestionare a grantului, prin contractare în valuta națională. Mai mult ca atât a remarcat că din informațiile publicate, o serie de țări înregistrează economii, care sunt returnați FG, conform politicilor financiare și mecanisme pentru realizarea lor. În același timp ar trebuie să fie mecanisme de compensare de FG a deficitului format ca urmare al acestor modificări în politicile de gestionare a grantului de țări. Ar reieși că nu este un echilibru de mecanisme la nivel de GF, care ar prevedea ambele situații, și în final țara se confruntă cu acest deficit.

S. Alecsandru a exprimat nedumerirea de faptul că în țară sunt 2 RP pentru același grant, însă cursul de referință este diferit- PAS – 21,767181 lei /1 EUR și UCIMP – cursul de referință – 21,17 lei MD/1 EUR. Mai mult ca atât, la ultima ședință al GTL din 28 06 2019, s-a înțeles că diferența cursului de referință este în continuare, dacă și s-a modificat acest curs de referință prin indicare pentru Centrul PAS- 19, 6490 lei MD/ 1 EUR. În același timp RP UCIMP a menționat că au modificat acest curs, fără a avea o indicare de la FG și au determinat ca optimal cursul 19.05 lei MD/ 1 EUR.

N. Ivanov a informat că este surprins de faptul că sunt două cursuri pentru același grant TB implementat de doi RP din țară. Însă e ține de modificarea condițiilor la implementarea grantului, prin semnarea contractelor în valuta țării, potențialele riscuri din start sunt asumate de RP. Deficitul RP UCIMP nu este mare, deoarece am discutat subiectul din toamna 2018 și am aplicat un nou curs de referință începând cu 01/12/2019. Mai mult ca atât o serie de activități sunt legate de procurări de medicamente, articole medicale, care sunt peste hotare, prin contracte în valută. FG are ghiduri aprobate în 2017 prin care se specifică aceste schimbări discutate în această ședință în politicile de finanțare de FG. Cursul de referință nou lei MD/ EUR a fost determinat de RP UCIMP pe interior, și nu este unul propus de FG.

S. Gherman a întrebat dacă RP UCIMP formează oficial cursul de schimb lei MD/ EUR.

R. Seicas a menționat de confuzul care se formează odată ce în aceeași țară, pentru același grant sunt două cursuri de referință lei MD/ EUR, și corespunzător mărimea deficitului bugetului din start ar avea diferite mărimi de valori. Însă mesajul cheie ar fi că PNCT curent are un buget la bază format din 2 sume considerate la formare- bugetul public și bugetul donatorului. Astfel odată cu formarea acestui deficit, se impactează beneficiarul final, care nu ar primi calitate, serviciile considerate în PNCT,

și alte intervenții din partea actorilor care la moment activează în baza surselor grantului FG.

S. Alexandru s-a adresat Secretariatului CNC- dnei Silvia Stratulat, de a ține cont de subiectele discutate, atât timp cât cele discutate depășește competențele GTL în TB. A mai reiterat solicitarea de a fi prezentate de RP a acordurilor de grant semnate cu FG și RP, solicitare adresata la ultima ședință al GTL.

S. Stratulat a menționat că din moment ce se purcede la contractare de către FG cu RP, comunicarea este directă între aceste părți și RP comunică la CNE problemele / rapoartele. La ultima ședință al CNE a fost raportat de RP și s-a cerut ca subiectul să fie discutat la GTL, prin decizia CNE.

S. Alexandru a consemnat că cu două cursuri de referință, constatăm două standarde în aplicare de grant. GTL s-a documentat cu acest fapt, dar Secretariatul CNC adresează problema la FG. La GTL ar fi necesar să se discute despre riscurile de întrerupere în oferirea suportului motivațional pentru pacienți, deoarece modificările sunt în cadrul anului financiar care deja este în derulare și nu este simplu de abordat suplimentar cota de beneficiari care ar urma să fie incluși în lista de beneficiari în CNAM. Însă deficitul de buget ar afecta și pacienții din regiunea de Est, care nu oferă alocații publice pentru suportul motivațional. Alte intervenții afectate este implicarea echipelor ONG, Centre Comunitare.

S. Stratulat a informat GTL despre pașii făcuți în organizarea unei ședințe a CNC, a discutat cu Dna Ministru / Președinte al CNC despre necesitatea urgentă de a avea o astfel de ședință. Problema de bază este că HG care aprobă CNC membrii este depășită, include instituții care nu mai sunt în lista de instituții administrative. Ca soluție de excepție a propus ca RP să facă adresare către FG cu semnarea adresării de Ministru. De mers pe modelul precedent de soluționare a unui provocări cu care s-a confruntat UCIMP.

V. Vilc a reiterat subiectul că în țară sunt 2 RP. Și 2 cursuri de schimb lei md/ EUR. A informat GTL că modificările la mijloc de an al listei de pacienți și mărimea suportului CNAM pentru pachete motivaționale în 2018 nu a fost simplu. Având acest precedent nu este suficient de ușor de abordat și în acest an.

Avem Plan de sustenabilitate și ar fi bine ca si DIP și regiunea de Est să planifice suerse reale pentru planul de sustenabilitate. Suma de 1.2 mln EUR este pentru medicamente, deoarece noile recomandări schimbă schemele de tratament și componenta pe diagnostic. Pacienții vor protesta dacă nu ii asigurăm cu medicamente, cum ar fi asociația pacienților SMIT.

S. Alexandru a propus ca PAS să facă o scrisoare la CNC cu descrierea situației curente.

	<p>L. Gherman a menționat despre deficiențele de comunicare cu țara, asigurând principiile ca transparență, guvernare etc</p> <p>Fiecare zi de fapt contribuie la creșterea de deficit și va determina buna desfășurare al grantului.</p> <p>N. Ivanov a menționat că nu ar trebuie să transferăm responsabilitate pe FG, deoarece fiecare grant are viață sa de implementare și depinde de echipă cum se implementează.</p> <p>S. Doltu a abordat câteva întrebări și propuneri ca-LFA , daca a fost informat despre această problemă; 2 cursuri conștient si poate să fie pe interior identificate surse pentru acoperire; durata grantului se poate micșora și finaliza anticipat; poate de revăzut numărul de RP;</p> <p>S. Alexandru a atras atenția că în ședința GTL se discută potențiale opțiuni de acoperire a unor intervenții, datorită acestui deficit și clarificarea faptului că sunt două cursuri de referință de 2 PR pentru același grant. Aceste diferențe oricum în final vor afecta bugetul total al PNCT și pacientul, ca beneficiar final. Alte subiecte nu sunt pentru discuție în această ședință al GTL.</p> <p>A solicitat celor prezenți pareri pentru formularea adresării țării către FG pentru a cere implicarea FG în acoperirea deficitului și clarificarea situației cu 2 cursuri de referință.</p> <p>S-a propus ca Dna L Gherman să ajute în formularea adresării țării către FG.</p> <p>S-a propus următoarele decizii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Se va formula o scrisoare din partea țării către FG pentru a ajuta țara în acoperirea deficitului de buget, urmare al modificării politicilor de finanțare al FG și clarificarea indicării a două cursuri de schimb lei MD/EUR pentru același grant, implementat de 2 RP. 2. Termen pentru formularea scrisorii – 12 07 2019. 3. Secretariatul va asigura procesul de semnare și expediere a scrisorii către FG.
Diverse.	<p>V. Vilc a prezentat raportul elaborat de Curatio, cu echipa de țară în cadrul TB REP, despre asigurarea finanțării PNCT și golurile în realizarea PNCT și Planului de sustenabilitate. In acest sens m-ai sunt rapoarte- Eficiența alocațiilor în TB măsurat prin instrumentul Optima. A punctat domeniile care sunt cu deficit bugetar, Management, Sisteme informaționale, ONG & comunitate implicare etc . A propus ca sa fie inițiative de la toți, ca ONG; KAP în soluționarea barierelor legate de implicarea ONG. A întrebat dacă sunt progrese pe formularea cadrului pentru implicarea ONG.</p> <p>O Rucsineanu a informat că este in proces activitățile de formularea cadrului pentru contractare ONG din banii publicii și va mai dura un an/ A</p>

	<p>informat că SMIT a aplicat la TB REP -2 cu activități orientate spre dezvoltarea cadrului de implicare/ contractare.</p> <p>V Vilc a menționat că deja durează acest proces și că unele ONG nu au interes de a progresa, deoarece nu mai aplică pentru granturi naționale, însă acele ONG care implementează granturi naționale nu au suficientă capacitate de interveni pe direcție de reglementare/ proceduri.</p> <p>Este problema de lipsa bugetelor clare din parte DIP si Regiunea de est pentru planul de sustenabilitate. Nu avem datele despre Regiunea de Est, care nu a fost considerata in această cercetare. Dacă si cunoaștem că se procură unele medicamente de către Regiunea de Est, însă nu este clar calitate. In pofida faptului de implicare a OSCE de consolidare a resurselor pentru procurare de medicamente calitative si la preturi optimele de Regiune de Est de comun cu malul drept, prin transfer a bugetului de autoritățile din regiune de Est pe contul IFP, procesul nu s-a dezvoltat.</p> <p>S. Stratulat a propus de a vizita din septembrie 2019 toate instituțiile publice responsabile de contribuie financiară pentru PNCT inclusiv Planul de sustenabilitate, să vină cu un raport.</p> <p>S Doltu a informat ca UNAIDS si UNODC are un proiect in HIV in Regiunea de Est și s-ar putea de implicat in TB pentru a facilita procesul de colectare / obținerea bugetării publice.</p> <p>S Alexandru a informat despre conlucrarea cu DIP. Vizita echipei din martie 2019 la DIP pentru a înțelege implementare, finanțarea și barierele în programul T teritorial.</p>
Diverse	<p>1. SYME TB:</p> <p>V. Vilc a anunțat despre necesitatea ajustării complexe a SYME TB și problemele legate de înregistrare de autoritatea responsabilă de protecția datelor, inclusiv de a solicita de la FG resurse pentru dezvoltare unei noi baze.</p> <p>V Petrica a menționat cu sunt o parte de buget pentru dezvoltarea SYME TB si ar putea fi folosit.</p> <p>L. Gherman a sugerat de a pregăti un raport pe funcționarea sistemului informațional și protecția datelor în adresa MSMPS și de solicitat implicare.</p> <p>2. Implicarea ONG</p> <p>R. Seicas a propus că s-ar putea ca ONG active si practica internațională ca SMIT, AFI etc să participe activ in elaborarea documentelor de finanțare a ONG din CNAM.</p>

	S. Alexandru a invitat 3 persoane de la ONG să preia responsabilitate de elaborare a documentelor -cadru pentru implicarea ONG din sursele CNAM.
Decizii/reco mandări:	S-a decis prin vot unanim : <ol style="list-style-type: none"> 1. De a elabora proiectul de scrisoare către FG pentru asistență în acoperirea deficitului bugetar și clarificarea aplicării a două cursuri de referință pentru același grant, reușind din documentele semnate cu RP, care va fi semnat de CNC. 2. Secretariatul va asista în semnarea și expedierea scrisorii către FG pe subiectele discutate. 3. GTL a luat act de raportul Curation. 4. A cere ONG active cu practica internațională elaborarea proiectului cadru pentru formarea bazei de contractare din CNAM a ONG naționale.

Președinte GTL

Secretar GTL

